

Nem volt elég

A házad itt állt, – szerte szállt!
Ezt látod, érted. Azt nem érted,
hogyan hazád éppen így ért véget –
A csoda, hogy eddig is állt!

Mert nem volt hazának elég,
hogyan emésztésed vacsorára
e dombok aszúját kívánta
és e lapályok kenyerét.

És nem volt hazának elég,
hogyan elmosolyodtál és oldalt
oda is néztél, ha megszólalt
ízese magyarul a cseléd.

És nem volt hazánk elég,
hogyan este letéve a könyvet
elnyeltél Bottyánért egy könnyet:
az volt a férfi, a derék...!

És nem volt hazának elég,
hogyan kitekintve vonatodból
elgondoltad az aratókról:
mást érdemelne ez a nép.

És nem volt hazának elég,
a három szín, ha rád se hagyták,
hogyan egykor jelkép volt: szabadság,
egyenlőség, testvériség!

És nem volt hazának elég,
hogyan idegeden átereszted
hő szeszként azt a néhány verset,
Adyét, Tóthét, Józsefét.

És nem volt hazának elég,
a Gellérthegyen a rakéta
s a Városiban a bokréta
és a szobroknál a beszéd

s a szőlőhegyi estebéd
s a dűnnyögés, míg poharadból
a holdvilágban a vörösbor
tigris-szeme villant feléd

és lengetted ujjad hegyét
az ég felé, mint ezred óta
minden magyar, ha szól a nóta
és Gracza György s a Feszty-kép

és ha, élvezve a veszélyt
és azt a kéjt, hogy megjósoltad,
hallgattál titkos leadókat
(és után cigányzenét)

s a hortobágyi magas ég
s a négyes gémeskút nagy árnya
s az első király koronája
díszítve pénzed közepét

s ha úgy mondtad is: feleség,
e szép szóval s ha, bár bírálta,
édesnek nevezted apádat
s a falon a festett cserépet.

Nem volt hazának elég,
nem volt elég, hogy el ne essen,
tudd meg, az volt a csoda itten,
hogyan össze nem dőlt már elébb!

Mert attól nem lett a tiéd,
hogyan hízelegve és hazudva
ráragasztottad egy hegycsúcsra
egy király, egy vezér nevét.

Nem volt elég, nem volt elég
sem a hűség, sem a szívósság,
mitől egybeáll egy-egy ország
s nemzet is lesz a nemzedék.

S a bátorság sem volt elég.
Külön-külön bár odahagyta
sorsát a sok hős áldozatra,
az sem volt elég menedék.

Mert sem erő, sem bölcsesség
nem lehet elég; hogy megójjja
a házat, amelyben rakója
nem lelheti meg a helyét.

(1946)